

Sygn. akt III Ca 265/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SO Artur Żymełka

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko E. F.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 23 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 2227/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Artur Żymełka SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. domagał się od pozwanej E. F. zapłaty kwoty 23.501,99 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości określonej przepisem art. 481 § 2 k.c. według stopy procentowej obowiązującej w danym okresie liczonymi od kwoty 22.768,22 złote od dnia 29 maja 2016r. oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł, iż 15 stycznia 2014r. zawarł z pozwaną umowę o kartę kredytową V. nr (...), jednakże pozwana nie wywiązała się z warunków określonych w umowie, co skutkowało powstaniem wymagalnego zadłużenia, skierowaniem do pozwanej wezwania do zapłaty zaległych należności, a w konsekwencji wypowiedzeniem powyższej umowy.

Pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zarzucała bezzasadność i przedwczesność powództwa, niewymagalność roszczenia, zakwestionowała wysokość roszczenia dochodzonego pozwem oraz dokumenty przedłożone przez powoda i złożone pod nimi podpisy

jako całkowicie niezgodne ze wzorem podpisu pełnomocnika i niespełniające wymogów stawianych podpisom, gdyż widnieje pod nimi parafa, a nie podpis. Pozwana podniosła, iż powód nie wykazał umownych przesłanek wypowiedzenia, a także, czy osoby podpisane pod wypowiedzeniem były uprawnione do reprezentacji banku.

Powód z kolei wskazywał, iż przesłanki wypowiedzenia wynikają bezpośrednio z treści pisma wypowiadającego umowę, w którym wyraźnie wskazano, że powodem wypowiedzenia jest naruszenie przez pozwaną obowiązków wynikających z umowy oraz z ogólnych warunków, tj. utrzymywanie zadłużenia przeterminowanego - niewypełnienie obowiązku spłaty płatności minimalnych. Podał, że wypowiedzenie umowy zostało podpisane przez osoby mające stosowne umocowanie, a dokument w postaci wyciągu z ksiąg banku nr (...), podpisany przez pracownika banku upoważnionego do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku oraz opatrzony pieczęcią banku, bez wątplenia potwierdza fakt istnienia i wysokość wymagalnego zadłużenia pozwanej, gdyż stwierdza wysokość zadłużenia figurującego w księgach banku.

Zaskarżonym wyrokiem z 23 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim orzekł, iż:

1. zasądza od pozwanej E. F. na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 23.501,99 zł (dwadzieścia trzy tysiące pięćset jeden złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych liczonymi od kwoty 22.768,22 zł (dwadzieścia dwa tysiące siedemset sześćdziesiąt osiem złotych dwadzieścia dwa grosze) od dnia 29 maja 2016r. do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.010,00 zł (sześć tysięcy dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że 15 stycznia 2014r. strony zawarły umowę o kartę kredytową (...) nr (...) na okres jednego roku - do dnia 15 stycznia 2015r., z możliwością automatycznego przedłużenia na okres kolejnego roku, pod warunkiem prawidłowego wywiązywania się klienta z umowy oraz „Ogólnych warunków kredytowania i udzielania gwarancji oraz wydawania i użytkowania kart kredytowych w (...) Banku (...) SA”. Oprocentowanie od wykorzystanego limitu do karty było zmienne i na dzień zawarcia umowy wynosiło 16% w stosunku rocznym. Pozwana jako użytkowniczka karty zobowiązana była do dokonania minimalnej kwoty spłaty w wysokości 5% wykorzystanego limitu (minimum 50zł), o ile całkowita kwota spłaty nie była niższa niż wymagane 50zł, w terminie do dnia wskazanego w zestawieniu transakcji. Ponadto, pozwana zobowiązana była do wpłacania na rachunek karty wymaganej spłaty, którą stanowiły należne bankowi opłaty, prowizje i odsetki oraz część kwoty wykorzystanego kapitału, w kwotach i w terminie wskazanym w wyciągu wyliczonych zgodnie z „Ogólnymi warunkami kredytowania i udzielania gwarancji oraz wydawania i użytkowania kart kredytowych w (...) Banku (...) S. A.” oraz Tabelą opłat i prowizji stanowiącą Załącznik Nr 1 do umowy. W przypadku nieterminowego regulowania należności umownych naliczane były odsetki podwyższone według zmiennej stopy procentowej w stosunku rocznym, stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, których wysokość w dniu zawarcia umowy wynosiła 16% w stosunku rocznym.

Jak stwierdzono, w związku z zadłużeniem przeterminowanymi brakiem spłat płatności minimalnych wezwano pozwaną do zapłaty zaległych należności, a następnie pismem z 26 stycznia 2016r. wypowiedziano umowę o kartę kredytową wraz z wezwaniem do spłaty całości zadłużenia z należnymi bankowi odsetkami za okres korzystania z kredytu oraz zapłaty zaległych opłat i prowizji, w terminie 30 dni, tj. po upływie okresu wypowiedzenia, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Przyczyną wypowiedzenia powyższej umowy było naruszenie przez pozwaną obowiązków wynikających z umowy o kartę kredytową i z Ogólnych warunków, co polegało na utrzymywaniu zadłużenia przeterminowanego poprzez niewypełnienie obowiązku spłaty płatności minimalnych.

Ustalono nadto, że 28 maja 2016r. powód sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nr (...) dotyczący zobowiązania wynikającego z umowy o kartę kredytową (...) zawartej 15 stycznia 2014r. Opiewał na zadłużenie z tytułu umowy w wysokości łącznie 23.501,99 złotych.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że dokumentacja bankowa, w tym umowa o kartę kredytową (...) z 15 stycznia 2014r., wypowiedzenie umowy z 26 stycznia 2016r oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nr (...) z 28 maja 2016r., zostały sporządzone i podpisane przez osoby uprawnione do działania w imieniu powodowego banku oraz potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika uprawnionego do reprezentowania powodowego banku przed sądami powszechnymi w zakresie składania oświadczeń woli w imieniu banku, w tym wystawiania wyciągów z ksiąg banku i wykonywania wszelkich czynności związanych z dochodzeniem przysługujących powodowemu bankowi wierzytelności. Na dokumencie wypowiedzenia umowy o kartę kredytową podpisały się osoby działające w imieniu (...) Banku (...) S. A. z/s w K. - I. P. oraz K. J., na mocy pełnomocnictwa z 22 października 2015r., udzielonego przez spółkę (...) S. A. z/s w R., w imieniu której działała członek Zarządu (...) S. A. z/s w R. - A. P.. Wskazana członek Zarządu działała z kolei w oparciu o pełnomocnictwo z 21 października 2015r., udzielone jej przez Zarząd spółki (...) S. A. z/s w R. na mocy uchwały

nr 1/10/2015. Natomiast, spółce (...) S. A. z/s w R. upoważnienia do reprezentowania (...) Banku (...) S. A. z/s w K. udzielono na mocy pełnomocnictwa nr (...) z dnia 21 października 2015r.

Sąd Rejonowy uznał, że przedłożone przez powoda dokumenty zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione do tego osoby. Co do wypowiedzenia umowy o kartę kredytową oraz udzielonych pełnomocnictw wskazał, iż z treści pełnomocnictwa z 22 października 2015r. wynika wprost działanie A. P. w imieniu (...) S. A. w oparciu o pełnomocnictwo z 21 października 2015r. udzielone przez powoda. Stwierdził, że nie występowała ona w charakterze organu osoby prawnej, lecz działała jako pełnomocnik spółki. Uznał ponadto, że członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, uprawniony umową spółki do jej reprezentowania łącznie z drugim członkiem zarządu, może być ustanowiony pełnomocnikiem do poszczególnych czynności.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji ponadto funkcję podpisu może spełniać dowolny znak graficzny, jeżeli umożliwia identyfikację osoby składającej. Wymóg „własnoręczności” podpisu oznacza sposób jego złożenia - musi on być złożony przez osobę podpisaną. Własnoręczny podpis pod treścią dokumentu pełni funkcję identyfikacyjną - pozwala ustalić osobę składającą oświadczenie woli. Funkcją taką może pełnić także tzw. parafa. Przyjął zatem, że powód dokonał z pozwaną skutecznych czynności bankowych.

W tym stanie rzeczy roszczenie powoda uznano za zasadne w świetle przedstawionych przez niego dowodów, posilkując się regulacją art. 59a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016r., poz. 1572 - tekst jedn.), gdyż roszczenie dochodzone pozwem powstało po dniu wejścia w życie powołanej wyżej ustawy, tj. po dniu 7 października 2013r. Sąd Rejonowy zważył, iż zgodnie z powołanym wyżej przepisem oraz zapisem ustępu 2 umowy o kartę kredytową (...) z dnia 15 stycznia 2014r. powód zobowiązany był do udzielenia pozwanej limitu kredytowego do kwoty 25.000zł, natomiast pozwana zobowiązana była do dokonywania minimalnych kwot spłat wykorzystanego limitu karty. Przez umowę o kartę płatniczą wydawca karty płatniczej zobowiązuje się wobec posiadacza karty płatniczej do rozliczenia operacji dokonanych przy użyciu karty płatniczej, a posiadacz zobowiązuje się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi wydawcy kwotami opłat i prowizji lub do spłaty swoich zobowiązań na rachunek wskazany przez wydawcę.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że pozwanej udzielony został limit w karcie poprzez prawo do zadłużania się w limicie karty, co wiązało się z dokonywaniem przy użyciu karty transakcji gotówkowych i bezgotówkowych, w tym płatności za towary i usługi. Związane z tym było bezpośrednio zobowiązanie do wpłacania na rachunek karty wymaganej spłaty. Jednocześnie, przy zawieraniu umowy zapoznała się ona z warunkami, na jakich przyznany jej został określony limit karty, zawartymi w stanowiącym integralną część umowy Ogólnych warunkach oraz Tabeli opłat i prowizji. Pozwana otrzymała oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o kartę kredytową wraz z wezwaniem do zwrotu niewykorzystanego limitu karty, odsetek za korzystanie z limitu karty oraz zapłaty opłat i prowizji, jednakże nie zakwestionowała ona podniesionych przez powoda twierdzeń i zarzutów. Spełnione zostały tym samym przesłanki do domagania się przez powoda od pozwanej spłaty należności wynikających z umowy o kartę kredytową.

Biorąc pod uwagę przytoczone wyżej okoliczności, wobec skutecznego zawarcia przez pozwaną umowy o kartę kredytową oraz niewywiązania się przez nią

z obowiązku uregulowania wymaganej spłaty minimalnej, w oparciu o przepis art. 59a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo. O odsetkach orzeczono na mocy art. 481 § 1 i § 2 kc.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 i § 3 kpc, zasądzając je od przegrywającej pozwanej na rzecz powoda. Składały się na nie: opłata od pozwu w kwocie 1.176zł, opłata skarbowa od pełnomocnictwa w łącznej kwocie 34zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 4.800zł.

Apelację od powyższego wyroku w całości wniosła pozwana, domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa oraz zwrot kosztów procesu za obie instancje. Zarzucała naruszenie przepisów prawa w postaci art. 205 ksh poprzez błędne przyjęcie, że członek zarządu spółki z o.o. będący jednocześnie jej pełnomocnikiem nie musi określać swojego statusu dla ważności podejmowanych czynności, naruszenie art. 78 § 1 kc polegające na wadliwym przyjęciu, że podpisu pod wypowiedzeniem umowy spełniają prawne kryteria podpisów, a tym samym uznanie wypowiedzenia umowy za bezskuteczne.

Skarżąca motywowała, iż członek zarządu spółki z o.o. nie może być jednocześnie pełnomocnikiem tej spółki, bowiem stałoby to w sprzeczności z zasadą szanowania woli udziałowców w zakresie reprezentacji spółki. Wskazywała, że A. P. występowała w wypowiedzeniu umowy pozwanej jako członek zarządu, nie jako pełnomocnik spółki, co wynika z treści pełnomocnictwa. Jej zdaniem pełnomocnictwo wymagało dwóch podpisów członków zarządu, a nie jednego, bowiem reprezentacja powoda była dwuosobowa. Zarzucała ponadto, że pełnomocnictwo podpisane jednoosobowo przez A. P. odwołuje się tylko do pełnomocnictwa udzielonego przez powoda spółce (...) SA, a nie do uchwały zarządu tej spółki. Skarżąca podnosiła ostatecznie, iż podpisy osób pod wypowiedzeniem nie stanowią ważnych podpisów, bowiem są nieczytelne, a tym samym bezskuteczne jest wypowiedzenie umowy oraz nie nastąpiła wymagalność roszczenia. Zaznaczała, że podpis i parafa to dwa różne pojęcia.

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zwrot kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie mogła odnieść skutku.

W pierwszej kolejności wypada wskazać, iż stan faktyczny został przez Sąd Rejonowy prawidłowo i stąd Sąd Odwoławczy ustalenia te przyjął za własne, bez konieczności ponownego ich przytracania.

Zaakceptować wypadało również rozważania prawne Sądu, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W szczególności słusznie uznano, że wypowiedzenie umowy zostało dokonane skutecznie, akceptując uprawnienie osób podpisujących dokumenty dotyczące dochodzonego roszczenia. Faktycznie bowiem uprawnienia osób podpisujących je wynikały z załączonych do akt pełnomocnictw. Nie dopatrzyl się tu Sąd Okręgowy nieprawidłowości. Na dokumencie wypowiedzenia umowy o kartę kredytową podpisały się osoby działające w imieniu (...) Banku (...) S. A. z/s w K. - I. P. oraz K. J., na mocy pełnomocnictwa z 22 października 2015r., udzielonego przez spółkę (...) S. A. z/s w R., w imieniu której działała członek Zarządu (...) S. A. z/s w R. – A.

A. - P.. Wskazana członek Zarządu działała z kolei w oparciu o pełnomocnictwo z 21 października 2015r., udzielone jej przez Zarząd spółki (...) S. A. z/s w R. na mocy uchwały nr 1/10/2015. Natomiast, spółce (...) S. A. z/s w R. upoważnienia do reprezentowania (...) Banku (...) S. A. z/s w K. udzielono na mocy pełnomocnictwa nr (...) z dnia 21 października 2015r. Podkreślenia wymaga, że A. P. posiadała skuteczne uprawnienie do udzielania dalszych pełnomocnictw jednoosobowo. Ten ciąg pełnomocnictw potwierdzał uprawnienie do występowania w imieniu powoda osób podpisujących dokumenty, co czyniło wypowiedzenie umowy kredytowej skutecznym, a roszczenie powoda -

wymagalnym. Niezależnie zatem od tego, w jakim charakterze działała powyższa osoba, dokonywała czynności w ramach swoich uprawnień.

Sąd drugiej instancji nie stwierdził nadto naruszenia normy art. 205 ksh, bowiem A. P. w istocie występowała w czynnościach prawnych dotyczących roszczenia dochodzonego pozwem jako pełnomocnik, legitymujący się stosownymi uprawnieniami, nie zaś jako członek zarządu. To stanowiło o jej skutecznym, jednoosobowym działaniu. Nie dopatrzyl się tu Sąd Okręgowy naruszenia normy art. 205 ksh; w niniejszej sprawie nie zostało bowiem wykazane, ani też nawet naprowadzone, w jaki sposób miałyby zostać naruszone interesy udziałowców powodowej spółki, w jakim sensie negatywnie mogłoby nadto oddziaływać na postawę ewentualnych jej kontrahentów, a przede wszystkim - jaki byłby związek tych kwestii ze skutecznością wypowiedzenia umowy pozwanej w związku z brakiem regulowania przez nią należności i wpływ na ocenę zobowiązania pozwanej.

Jeżeli natomiast chodzi o podpisy pod dokumentami, stanowiącymi podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, Sąd Odwoławczy uznał, że znaki graficzne w formie paraf, naniesione obok wydrukowanych imion i nazwisk osób je składających, wraz z podmiotem, w imieniu którego występowały, stanowiły wystarczające dla ważności czynności prawnej podpisy. Wygląd tych paraf w odniesieniu do każdej z tych osób był identyczny, powtarzalny, nie budził wątpliwości Sądów ani pierwszej, ani drugiej instancji. Nie wzbudzał także żadnych wątpliwości u samej pozwanej, która nie kwestionowała wypowiedzenia umowy oraz nie negocjowała uprawnień uprzednio wzywających ją do zapłaty. Należycie także parafy opatrzone wydrukowanymi danymi osób je składających identyfikowały podpisujących, stosownie ich identyfikując. Spełniały zatem warunki z art. 78 § 1 kc, który wbrew zarzutom apelacji nie został w niniejszej sprawie naruszony.

Z tych wszystkich przyczyn oddalono apelację pozwanej jako bezzasadną na mocy art. 385kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego wyrzeczono z mocy art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, zasądzając od przegrywającej pozwanej koszty tego postępowania. Składa się na nie wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem, obliczone zgodnie z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r.

SSO Artur Żymełka SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Gabriela Sobczyk